

PATVIRTINTA
Lietuvos neformaliojo švietimo
agentūros direktoriaus
2023 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. R1-26

LIETUVOS MOKINIŲ ETNINĖS KULTŪROS OLIMPIADOS SĄLYGOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados sąlygos (toliau – Olimpiada) parengtos vadovaujantis Mokinių dalykinių olimpiadų, konkursų ir kitų renginių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. V-663, taip pat Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa ir Viduriniojo ugdymo etninės kultūros bendrąja programa (programos patvirtintos 2022 m. rugpjūčio 24 d. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-1269, toliau – Etninės kultūros bendrosios programos).

2. Šios sąlygos reglamentuoja Olimpiados tikslą, uždavinius, rengėjus, organizavimo, finansavimo, vertinimo, dalyvių apdovanojimo, pasirengimo bei dalyvavimo joje tvarką.

II. OLIMPIADOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Olimpiados tikslas – ugdyti brandžią, visapusiškai išprususią, tautiškai ir pilietiškai susivokusią asmenybę, gebančią puoselėti, saugoti, išreikšti ir perduoti kitiems prigimtinės (etnines) ir pasaulio kultūrų vertybes.

4. Olimpiados uždaviniai:

4.1. vykdyti Lietuvos mokinių etninės kultūros edukaciją, padedančią įgyti kūrybinės raiškos gebėjimų, meninės ir bendrųjų kompetencijų;

4.2. skatinti mokinių kūrybinius polinkius bei nuostatas gaivinti ir puoselėti gimtosios kultūros tradicijas, jų istorinį tęstinumą;

4.3. skatinti švietimo įstaigų ryšius su bendruomenėmis ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis, mokslo įstaigomis, kultūros centrais, muziejais, archyvais, kitomis kultūros įstaigomis, veikiančiomis etninės kultūros srityje.

III. OLIMPIADOS ORGANIZAVIMAS

5. Olimpiadą organizuoja Lietuvos neformaliojo švietimo agentūra (toliau – LINEŠA) kontaktiniu būdu, išskyrus atvejus, kai dėl pandemijos ar kitų priežasčių valdžios institucijos apriboja kontaktinį darbą – tuomet Olimpiada rengiama nuotoliniu būdu, suderinus jos organizavimą su Etninės kultūros globos taryba (toliau – EKGTT).

6. Olimpiadoje gali dalyvauti visų tipų Lietuvos ir užsienio lietuvių mokyklų 5–12 klasių mokiniai, kurie skirstomi į tris amžiaus grupes: 1) 5–7 kl., 2) 8–10 kl., 3) 11–12 kl.

7. Mokinį Olimpiadai gali rengti etninės kultūros ar kitų dalykų mokytojai, neformalaus švietimo įstaigų pedagogai, jungtinės mokytojų komandos, tėvai ir (ar) kiti kviestiniai asmenys. Į Olimpiados šalies etapą vykstančius mokinius lydi vienas mokytojas.

8. Olimpiada organizuojama kasmet trimis etapais:

8.1. pirmasis etapas – savivaldybių Olimpiada;

8.2. antrasis etapas – etnografinių regionų Olimpiada, kurioje dalyvauja pirmojo Olimpiados etapo laimėtojai, išskyrus Vilniaus ir Kauno miestų bei užsienio lietuvių mokyklų mokinius;

8.3. trečiasis etapas – šalies Olimpiada, kurioje dalyvauja antrojo Olimpiados etapo laimėtojai ir pirmojo etapo Vilniaus ir Kauno miestų bei užsienio lietuvių mokyklų laimėtojai.

9. Olimpiados vykdytojai:

9.1. pirmąjį etapą organizuoja Lietuvos Respublikos savivaldybės arba jų įgalioti juridiniai asmenys, bendradarbiaudami su EKGK ir EKGK padaliniais etnografiniuose regionuose, ir Vilniaus, Kauno miestų savivaldybės bei užsienio lietuvių mokyklos ar kitos institucijos, bendradarbiaudamos su EKGK;

9.1.1. pirmąjį etapą vykdo savivaldybių arba jų įgaliotų juridinių asmenų sudarytos komisijos, suderinusios su EKGK arba EKGK padaliniais etnografiniuose regionuose, vadovaudamosi EKGK patvirtintu Olimpiados komisijos darbo reglamentu; įvertina ir išrenka Olimpiados pirmojo etapo I, II ir III vietų laimėtojus visose trijose mokinių amžiaus grupėse;

9.2. antrąjį etapą vykdo EKGK padaliniai etnografiniuose regionuose, bendradarbiaudami su EKGK ir Lietuvos etninės kultūros ugdytojų sąjunga (toliau – LEKUS);

9.3. trečiąjį etapą vykdo LINEŠA, bendradarbiaudama su EKGK.

10. Pirmasis Olimpiados etapas turi būti surengtas ne vėliau kaip iki gruodžio 20 d., Olimpiados rengimo vietas ir datas nustato savivaldybės. Pirmajame Olimpiados etape gali dalyvauti visi atitinkamos savivaldybės 5–12 klasių mokiniai.

11. Mokinių, turinčių teisę dalyvauti antrajame Olimpiados etape, sąrašai pateikiami EKGK iki sausio 10 d. – juos pateikia savivaldybėse vykusio pirmojo Olimpiados etapo komisijų pirmininkai ar jų įgalioti asmenys, vadovaudamiesi atitinkamos komisijos protokolu (jo kopija pridedama prie mokinių sąrašo).

12. Antrasis Olimpiados etapas turi būti surengtas ne vėliau kaip iki kovo 1 d., jo rengimo vietas ir datas parenka EKGK, atsižvelgdama į EKGK padalinių ir savivaldybių siūlymus.

13. Antrajame Olimpiados etape dalyvauja pirmojo etapo kiekvienos amžiaus grupės I, II ir III vietų laimėtojai iš visų pirmąjį Olimpiados etapą surengusių savivaldybių, išskyrus laimėtojus iš Vilniaus, Kauno savivaldybių ir užsienio lietuvių mokyklų ar kitų institucijų.

14. Olimpiados antrąjį etapą vykdo EKGK pirmininko įsakymu sudarytos komisijos kiekviename etnografiniame regione. Komisija, vadovaudamasi EKGK patvirtintu Olimpiados komisijos darbo reglamentu, įvertina ir išrenka Olimpiados antrojo etapo I, II ir III vietų laimėtojus visose trijose mokinių amžiaus grupėse.

15. Trečiajame Olimpiados etape dalyvauja antrojo etapo laimėtojai iš visų penkių Lietuvos etnografinių regionų (kai Olimpiada vyksta kontaktiniu būdu – I ir II vietų laimėtojai, kai Olimpiada vyksta nuotoliniu būdu – I, II ir III vietų laimėtojai), taip pat pirmojo etapo laimėtojai iš Vilniaus ir Kauno miestų savivaldybių ir užsienio lietuvių mokyklų ar kitų institucijų (kai Olimpiada vyksta kontaktiniu būdu – I ir II vietų laimėtojai, kai Olimpiada vyksta nuotoliniu būdu – I, II ir III vietų laimėtojai).

16. Mokinių, turinčių teisę dalyvauti trečiajame Olimpiados etape, sąrašai pateikiami LINEŠA iki kovo 15 d. – juos pateikia Lietuvos etnografiniuose regionuose vykusios olimpiadų ir Vilniaus, Kauno miestų savivaldybėse bei užsienio lietuvių mokyklose ar kitose institucijose surengtų pirmojo etapo olimpiadų komisijų pirmininkai ar jų įgalioti asmenys, vadovaudamiesi atitinkamos komisijos protokolu (jo kopija pridedama prie mokinių sąrašo).

17. Trečiasis Olimpiados etapas turi būti surengtas ne vėliau kaip iki gegužės 1 d., jo rengimo datą ir vietą tvirtina Švietimo, mokslo ir sporto ministras, organizavimo ir vykdymo tvarką bei vertinimo komisiją tvirtina LINEŠA direktorius. Kai Olimpiados trečiasis etapas rengiamas kontaktiniu būdu, jis vyksta dvi dienas, o kai nuotoliniu būdu – vieną dieną virtualioje mokymosi aplinkoje.

18. Informacija apie Olimpiadą skelbiama interneto tinklalapyje www.lmnc.lt

IV. UŽDUOTYS IR JŲ VERTINIMAS

19. Olimpiados užduotys rengiamos centralizuotai visiems Olimpiados etapams, vadovaujantis Etninės kultūros bendrosiomis programomis bei EKGK parengtomis rekomendacijomis (užduočių rengėjas nustatomas viešojo pirkimo būdu).

20. Olimpiados užduotys rengiamos trimis amžiaus grupėms: 1) 5–7 kl., 2) 8–10 kl., 3) 11–12 kl.

21. Olimpiadą sudaro dvi užduotys, skirtos patikrinti bei atskleisti mokinio etninės kultūros gebėjimus, žinias ir supratimą:

21.1. pirmoji užduotis – etnokultūros pažinimo testas (kai Olimpiada rengiama kontaktiniu būdu, jis atliekamas per 45 min., kai nuotoliniu būdu – per 60 min.), kurį sudaro užduočių rinkinys (rašytiniai, vaizdu ar garsu pateikti klausimai su atsakymų variantais arba atviro tipo klausimais);

21.2. antroji užduotis – vaizdinis mokinio etnokultūrinės veiklos ir raiškos pristatymas su komentarais (10 min.).

22. Antrosios užduoties atlikimo sąlygos:

22.1.1. etnokultūrinė veikla gali būti: dalyvavimas etninės kultūros kolektyvuose, mokyklos ir vietos bendruomenių veikloje, koncertuose, projektuose, edukacijose, asmeninės iniciatyvos ir pan.;

22.1.2. etninės kultūros raiška gali būti: sakytinio folkloro (pasakojamosios ar smulkiosios tautosakos), muzikinio folkloro (dainuojamojo, instrumentinio), šokamojo ir žaidybinio folkloro, teatrinių inscenizacijų atlikimas ar tautodailės (tradicinių amatų) dirbinių gamyba;

22.1.3. jei etninės kultūros raiška atliekama stilizuojant ar modernizuojant liaudies kūrybą, šie kūriniai turi būti grindžiami autentiškų tradicijų išmanymu.

23. Pirmoji ir antroji užduotys vertinamos vadovaujantis EKGT patvirtintomis rekomendacijomis.

V. OLIMPIADOS FINANSAVIMAS

24. Pirmąjį Olimpiados etapą finansuoja savivaldybės.

25. Antrąjį Olimpiados etapą finansuoja EKGT. Į šio etapo vykdymo išlaidas neįeina mokytojų maitinimas.

26. Trečiojo etapo organizavimo ir vykdymo išlaidas finansuoja LINEŠA. Į šio etapo vykdymo išlaidas neįeina mokytojų maitinimas bei apgyvendinimas.

27. Visų Olimpiados etapų dalyvių kelionės išlaidas ir juos lydinčių asmenų komandiruotes apmoka siunčianti organizacija.

28. Olimpiadą organizuoti ir finansuoti gali padėti ir kitos organizacijos (rėmėjai).

VI. OLIMPIADOS NUGALĖTOJŲ APDOVANOJIMAS

29. Olimpiados pirmojo etapo laimėtojus ir jų mokytojus apdovanoja savivaldybė.

30. Olimpiados antrojo etapo nugalėtojus apdovanoja EKGT, rėmėjai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys.

31. Olimpiados trečiojo etapo nugalėtojai apdovanojami Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – ŠMSM) I, II, III laipsnio diplomais ir medaliais, esant galimybei apdovanojami rėmėju, kitų juridinių ar fizinių asmenų atminimo dovanomis.

32. Olimpiados trečiojo etapo mokytojai, parengę prizines vietas užėmusius mokinius, apdovanojami ŠMSM padėkos raštais.

33. Visų Olimpiados etapų dalyviai ir juos parengę mokytojai apdovanojami EKGT padėkos raštais.

34. Olimpiados nugalėtojai skelbiami LINEŠA interneto tinklalapyje www.lmnsc.lt.